

بسمه تعالی

ضوابط زیست محیطی محلهای دفع پسماندهای عادی

این ضوابط به استناد ماده ۱۲ قانون و ماده ۲۳ آئین نامه اجرایی مدیریت پسماندها و به منظور کاهش اثرات مخرب زیست محیطی فعالیت ها، مکانها و تاسیسات مرتبط با پردازش، و دفع پسماندهای عادی از جمله کلیه اماکن دفن و بازیافت تهیه گردیده است.

ماده ۱: تعاریف و اصطلاحات به کار رفته در این ضوابط، همان تعاریف مندرج در قانون و آئین نامه اجرایی مدیریت پسماندها می باشد.

ماده ۲: در انتخاب محل دفع پسماندهای عادی، باید کلیه معیارهای زیست محیطی، زمین شناسی، هیدرولوژی، هیدروژئولوژی، توپوگرافی، فیزیوگرافی، اقلیمی، خاکشناسی، مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان، حریم خطوط انتقال مواد نفتی، آب و نیرو، راههای دسترسی، مناطق جمعیتی و سایر معیارهای مندرج در این ضوابط در نظر گرفته شوند.

ماده ۳: محلهای دفع نباید در مسیر و حریم رودخانه های فصلی و دائمی، مسیلهها و آبراهه های منتهی به رودخانه ها واقع شوند.

ماده ۴: محلهای دفع بایستی خارج از محدوده سیلاب با دوره بازگشت سیل ۱۰۰ ساله واقع گردد.

ماده ۵: انتخاب محلهای دفع در مناطقی مانند تالابها، باتلاقها، مردابها، دریاچه ها و برکه ها و موارد مشابه ممنوع است.

تبصره: محل دفن باید حداقل یک کیلومتر از مناطق یاد شده فاصله داشته باشد.

ماده ۶: محل دفع باید حداقل یک کیلومتر از آبهای جاری فاصله داشته باشد.

ماده ۷: محل دفع باید حداقل یک کیلومتر از سواحل شمالی و جنوبی کشور فاصله داشته باشند.

ماده ۸: محل دفع نباید روی آبخوانهایی که منبع تامین آب منطقه است، انتخاب شود.

تبصره : محل‌های دفع نباید در فاصله کمتر از ۴۰۰ متر از هرگونه چاه آب و یا در بالا دست چاه‌های آب شرب قرار داشته باشد.

ماده ۹: محل‌های دفع نباید در مناطقی که بعنوان تغذیه آب‌های زیر زمینی محسوب می شود، واقع شود.

ماده ۱۰: محل دفع نباید در منطقه ای انتخاب شود که در آن، سطح آب زیرزمینی در ۱۰ ساله گذشته، در عمق کمتر از ۵ متر بوده است.

تبصره : در طراحی مهندسی محل دفع، گود برداری به گونه ای صورت پذیرد که پایین‌ترین بخش محل دفن، با سطح آب‌های زیرزمینی درازمدت منطقه حداقل ۲ متر فاصله داشته باشد.

ماده ۱۱: محل دفع باید حداقل یک کیلومتر از سازه های هیدرولیکی فاصله داشته باشند.

ماده ۱۲: محل دفع نباید در شاخه های اصلی خشک یا آبی منتهی به سدها انتخاب شود.

ماده ۱۳: محل دفع نباید در مناطقی با احتمال بروز بهمن، سیل، رانش زمین، مناطق ناپایدار و سایر حوادث غیرمترقبه طبیعی واقع شوند.

ماده ۱۴: احداث مراکز دفن در دره ها و مناطقی با سنگ بستر درشت دانه و متخلخل، مخروطه افکنه، دارای پی سنگ آهکی و دولومیتی کارستی، سنگهای انحلال پذیر و گنبد‌های نمکی ممنوع است.

ماده ۱۵ : مکان دفن نباید در مسیر و حریم گسل‌های فعال شناخته شده و گسل‌های پنهان قرار داشته باشد.

ماده ۱۶: محل دفع باید ۲۰۰ متر از محدوده های قابل پیش بینی برای خطرات زمین لرزه فاصله داشته باشد.

ماده ۱۷: مساحت منطقه انتخابی به عنوان محل دفن باید به اندازه ای باشد که براساس برآورد کمی تولید پسماند، دوره دفن حداقل ۱۰ سال را پوشش دهد.

ماده ۱۸: احداث محلهای دفع بر روی ذخایر معدنی ممنوع است.

ماده ۱۹: از نظر بادهای غالب، محل دفع نباید در بالا دست مناطق جمعیتی واقع شوند.

ماده ۲۰: محل دفع نباید در داخل مناطق حفاظتی تحت پوشش سازمان قرار داشته باشد.

تبصره: محل دفع باید حداقل یک کیلومتر از مناطق فوق فاصله داشته باشد.

ماده ۲۱: از نظر زیبایی شناختی، به گونه ای عمل شود که محل دفن از مناطق جمعیتی، راهها، تفریحگاهها و

مانند آنها چشم انداز نداشته باشند.

ماده ۲۲: محل دفع باید از حریم فرودگاههای بین المللی و محلی به ترتیب ۸ و ۳ کیلومتر فاصله داشته باشد.

ماده ۲۳: برای دسترسی آسان به محل دفع پسماندها، جاده دسترسی با شرایط زیر در نظر گرفته شود:

الف) عرض جاده دسترسی در شهرها حداقل ۶ متر و در روستاها حداقل ۴/۵ متر باشد.

ب) حداقل ترافیک را داشته باشد.

ج) در تمام شرایط آب و هوایی فصول سال قابل استفاده باشد.

ماده ۲۴: فاصله جاده دسترسی تا منطقه مسکونی باید به گونه ای باشد که فعالیت های حاصل از رفت و آمد و

عملیات دفع برای منطقه آلودگی صوتی ایجاد نکند.

ماده ۲۵: زمینهای شامل مکانهای باستانی و تاریخی که در فهرست آثار تاریخی - ملی قرار دارند، نباید به عنوان

محل دفع انتخاب شوند و حداقل فاصله محلهای دفع با مراکز تاریخی و باستانی باید ۳ کیلومتر باشند.

ماده ۲۶: مراکز دفع باید از جاده اصلی، بزرگراهها و آزاد راهها، حداقل ۳۰۰ متر فاصله داشته باشد.

ماده ۲۷: محل دفع باید حداقل ۱ کیلومتر با مناطق موجود یا توسعه آتی مسکونی، بیمارستانی، آموزشی،

زیارتی، تجارتي و صنعتی فاصله داشته باشد.

تبصره: در محدوده حداقل ۵۰۰ متری از مرز محل دفع پسماندها نباید هیچگونه توسعه مسکونی صورت گیرد.

ماده ۲۸: محل های دفع باید حداقل ۵۰۰ متر از خطوط انتقال نیرو، نفت و گاز فاصله داشته باشند.

ماده ۲۹: دفن پسماندهای ویژه، بیمارستانی و تخلیه انواع فاضلاب در محل دفن پسماندهای عادی ممنوع است.

ماده ۳۰: مدیریت های اجرایی پسماند حداقل ۲ سال مانده به پایان زمان بسته شدن محلهای دفن موجود، با رعایت ضوابط زیست محیطی، نسبت به انتخاب و معرفی مکان جدید در قالب طرح جامع مدیریت پسماند با تایید کارگروه استانی و نظارت عالی وزارت کشور و نیز ارائه طرح تعطیلی و بازگردانی محل دفن (restoration) به سازمان اقدام نمایند.

ماده ۳۱: سوزاندن پسماندها در فضای آزاد (Open Space burning) در محلهای دفع ممنوع است.

ماده ۳۲: با توجه به محدودیت های مکانی، زمین شناسی، توپوگرافی و اقلیمی در استانهای شمالی کشور، کارگروه استانی مدیریت پسماند می تواند ضوابط محلی ماده های ۶، ۷، ۱۰، ۲۷ و تبصره ماده های ۵ و ۸ را تعیین و جهت تصویب به شورای عالی حفاظت محیط زیست ارسال نماید.

ماده ۳۳: بسته شدن محل دفن باید ظرف مدت یکسال پس از توقف عملیات دفن انجام شود و پایش محل دفن باید به مدت ۱۵ سال بعد از تعطیلی آن انجام گردد.

ماده ۳۴: نظارت بر حسن اجرای این ضوابط بر عهده سازمان است.